

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“25” _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУС)
з вивчення вибіркової дисципліни

«Навчальна практика з основами сучасного повного знімного протезування»

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 221 Стоматологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 5

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра ортопедичної стоматології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри ортопедичної стоматології „17”
червня 2020 року (протокол № 21).

Завідувач кафедри _____ О.Б. Беліков
(підпис)

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін стоматологічного профілю
„24” червня 2020 року (протокол № 5).

Голова предметної методичної
комісії _____ Н.Б. Кузник
(підпис)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	ортопедичної стоматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, belikov@bsmu.edu.ua ; Левандовський Роман Адамович – доцент кафедри, доктор медичних наук, доцент levandovskij@bsmu.edu.ua Белікова Наталія Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, belikova@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/ortopedichnoyi-stomatologiyi/
Веб-сайт кафедри	http://ortstom.bsmu.edu.ua/
E-mail	dantist@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Марко Вовчка, 2
Контактний телефон	+38 (0372) 52-98-69

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Лекції	-
Практичні заняття	70
Самостійна робота	80
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Ортопедична стоматологія – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти в клініці певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з повною втратою зубів. Студенти знайомляться з організацією та роботою ортопедичного відділення, оформленням відповідної документації. Навчальна дисципліна розрахована також на студентів з нормативним терміном навчання для закріплення отриманих теоретичних знань і практичних навичок з діагностики, лікування та профілактики пацієнтів з повною втратою зубів, удосконалити уміння з надання ортопедичної допомоги при веденні цієї категорії хворих, поглиблене вивчення сучасних технологій виготовлення повних знімних протезів, основних і допоміжних матеріалів, що застосовуються при зубному протезуванні

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscopyliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія та фізіологія людини	терапевтична стоматологія
гістологія, ембріологія та цитологія	ортодонтія
медична біологія	хірургічна стоматологія
медична та біологічна хімія	імплантологія
мікробіологія з основами імунології	менеджмент і маркетинг в стоматології
пропедевтика ортопедичної стоматології	військова ортопедична стоматологія
матеріалознавство в стоматології	медичина катастроф

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни закріпити отримані теоретичні знання і практичні навички з діагностики, лікування та профілактики пацієнтів зі щелепно-лицевими травмами та тих, які потребують в якості опори ортопедичних конструкцій різних систем дентальних імплантатів, удосконалити уміння з надання ортопедичної допомоги при веденні цієї категорії хворих, поглиблене вивчення тактики ведення цих пацієнтів, застосування сучасних технологій виготовлення апаратів та протезів, грамотного використання основних і допоміжних матеріалів, що застосовуються при зубному протезуванні.

6.2. Завдання: обстеження пацієнтів з повною відсутністю зубів в клініці ортопедичної стоматології. Вивчення функціональної анатомії та клінічної біомеханіки зубощелепного апарату. Вивчення методів обстеження компонентів жувального апарату після втрати всіх зубів. Вивчення методики отримання відбитку для виготовлення повних знімних протезів. Вивчення послідовності клініко-лабораторних етапів виготовлення повних знімних протезів. Оволодіння методикою отримання відбитків, фіксації центрального співвідношення при дефектах зубних рядів 4 групи. Відновлення висоти прикусу з урахуванням віку та стану СНЩС. Оцінка адаптації до повних знімних протезів та апаратів і вплив їх на тканини порожнини рота..

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1.інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 12 Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

1.Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.

2.Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

3.Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

4.Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

5.Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

6.Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

7.Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової

- порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.
- 8.Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
 - 9.Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
 - 10.Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.
 - 11.Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.
 - 12.Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.
 - 13.Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).
 - 14.Спроможність ведення нормативної медичної документації.
 - 15.Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.
 - 16.Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛЮ.
 - 17.Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.
 - 18.Спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

- 8.1. Знати:** організація роботи ортопедичного відділення стоматологічної поліклініки. Обліково-звітна документація; методика отримання повного анатомічного відбитку, його оцінка. Можливі ускладнення під час отримання відбитку, їх профілактика. Індивідуальні ложки, методи їх виготовлення, переваги та недоліки окремих методів. Різновиди дефектів зубних рядів для визначення центральної оклюзії за Бетельманом А.І. Етапи визначення центрального співвідношення щелеп при різних групах дефектів зубних рядів. Методи визначення висоти центральної оклюзії та нейтрального положення нижньої щелепи. Показання до використання різних методів визначення центрального співвідношення щелеп. Анатомічні орієнтири і функціональні закономірності для формування штучних зубних рядів. Основні принципи анатомічної та функціональної постановки штучних зубів. Механізм звикання до знімних пластинкових протезів. Причини поломки знімних пластинкових протезів. Методи їх лагодження. Перебазування протезів
- 8.2. Уміти:**
- проводити обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології, інтерпретувати лабораторні методи обстеження в ортопедичній стоматології, заповнювати амбулаторну карту стоматологічного хворого
 - припасовувати індивідуальні ложки на верхній та нижній щелепі.
 - проводити функціональні проби за Гербстом, Бояновим.
 - працювати з артикулятором та лицевою дугою.
 - проводити перевірку конструкції повного знімного пластинкового протеза в артикуляторі та в порожнині рота.
 - здійснювати оцінку якості виготовленого повного знімного пластинкового протеза, перевірку фіксації і стабілізації протеза, корекцію базису протеза та оклюзійних взаємовідносин зубних рядів.

8.3. Демонструвати:

- ПРН 1 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2)
- ПРН 2 Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).
- ПРН 3 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН 4 Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і

об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1)

ПРН 6 Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН 7 Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН 9 Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань (за списком 2) на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами

ПРН 13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

ПРН 23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **150 академічних годин, або 5,0 кредитів ЄКТС.**

Програма навчальної дисципліни структурована у модулі:

МОДУЛЬ:6 «Виробнича практика з ортопедичної стоматології»

Змістовий модуль 18. Навчальна практика з основами сучасного повного знімного протезування..

Тема 1. Організація роботи ортопедичного відділення стоматологічної поліклініки. Обліково-звітна документація.

Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та завдання ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення.

Тема 2. Функціональна і топографічна анатомія зубощелепного апарату після повної втрати зубів. Клінічні та морфологічні особливості зубощелепного апарату при повній відсутності зубів.

Тема 3. Методика отримання повного анатомічного відбитку, його оцінка. Можливі ускладнення під час отримання відбитку, їх профілактика.

Тема 4. Індивідуальні ложки, методи їх виготовлення, переваги та недоліки окремих методів.

Тема 5. Методи отримання функціональних відбитків. Вибір відбиткового матеріалу.

Тема 6. Методи визначення висоти центрального співвідношення та нейтрального положення нижньої щелепи. Показання до використання різних методів визначення центрального співвідношення щелеп.

Тема 7. Анатомічні орієнтири і функціональні закономірності для формування штучних зубних рядів. Основні принципи анатомічної та функціональної постановки штучних зубів.

Тема 8. Робота з артикуляторами та лицевою дугою.

Тема 9. Механізм звикання до знімних пластинкових протезів. Фактори адаптації. Сучасний погляд на адаптацію до знімних протезів.

Тема 10. Причини поломки знімних пластинкових протезів. Методи їх лагодження. Перебазування протезів.

Тема 11. Терміни і особливості повторного протезування хворих, що користуються повними знімними протезами. Підвищення міжальвеолярної висоти.

Тема 12. Особливості побудови меж базису протезів і форми його при повторному протезуванні.

Тема 13. Методи покращення фіксації та стабілізації повних знімних протезів при несприятливих умовах порожнини рота.

Тема 14. Вестибулопластика, остеопластика альвеолярних відростків верхньої та нижньої щелеп, адгезивні засоби, дентальні імплантати.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індиві- дуальна робота		
1	2	Лекції	Практичні заняття			3	4
Модуль 6 Виробнича практика з ортопедичної стоматології							
<i>Змістовий модуль 18. Навчальна практика з основами сучасного повного знімного протезування.</i>							
Тема 1. Організація роботи ортопедичного відділення стоматологічної поліклініки. Обліково-звітна документація.			6	1			
Тема 2. Функціональна і топографічна анатомія зубощелепного апарату після повної втрати зубів.			6	1			
Тема 3. Методика отримання повного анатомічного відбитку, його оцінка. Можливі ускладнення під час отримання відбитку, їх профілактика.			6	1			
Тема 4. Індивідуальні ложки, методи їх виготовлення, переваги та недоліки окремих методів.			6	1			
Тема 5. Методи отримання функціональних відбитків. Вибір відбиткового матеріалу.			6	1			
Тема 6. Методи визначення висоти центрального співвідношення та нейтрального положення нижньої щелепи. Показання до використання різних методів визначення центрального співвідношення щелеп.			6	1			
Тема 7. Анатомічні орієнтири і функціональні закономірності для формування штучних зубних рядів. Основні принципи анатомічної та функціональної постановки штучних зубів.			6	1			

Тема 8. Робота з артикуляторами та лицевою дугою.			6	1	
Тема 9. Механізм звикання до знімних пластинкових протезів. Фактори адаптації. Сучасний погляд на адаптацію до знімних протезів.			6	1	
Тема 10. Причини поломки знімних пластинкових протезів. Методи їх лагодження. Перебазування протезів.			6	1	
Тема 11. Терміни і особливості повторного протезування хворих, що користуються повними знімними протезами. Підвищення міжальвеолярної висоти.			6	4	
Тема 12. Особливості побудови меж базису протезів і форми його при повторному протезуванні.			6	2	
Тема 13. Методи покращення фіксації та стабілізації повних знімних протезів при несприятливих умовах порожнини рота.			6	2	
Тема 14. Вестибулопластика, остеопластика альвеолярних відростків верхньої та нижньої щелеп, адгезивні засоби, дентальні імплантати.					
15. Підсумковий модульний контроль:					
Всього годин за модуль 6 ПМК ECTS – 5,0 Макс. к-сть балів 14*8=112, Мін. к-сть балів 14*4,5= 63,0 ІСР – 8 балів. «5»- 8; «4» - 6; «3» - 4,5 ; «2» - 0	150		70	80	

Тема 1. Організація роботи ортопедичного відділення стоматологічної поліклініки. Обліково-звітна документація.

Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та завдання ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види протезування. Вибір конструкції протеза і матеріалів для його виготовлення.

Тема 2. Функціональна і топографічна анатомія зубощелепного апарату після повної втрати зубів. Клінічні та морфологічні особливості зубощелепного апарату при повній відсутності зубів.

Тема 3. Методика отримання повного анатомічного відбитку, його оцінка. Можливі ускладнення під час отримання відбитку, їх профілактика.

Тема 4. Індивідуальні ложки, методи їх виготовлення, переваги та недоліки окремих методів.

Тема 5. Методи отримання функціональних відбитків. Вибір відбиткового матеріалу.

Тема 6. Методи визначення висоти центрального співвідношення та нейтрального положення нижньої щелепи. Показання до використання різних методів визначення центрального співвідношення щелеп.

Тема 7. Анатомічні орієнтири і функціональні закономірності для формування штучних зубних рядів. Основні принципи анатомічної та функціональної постановки штучних зубів.

Тема 8. Робота з артикуляторами та лицевою дугою.

Тема 9. Механізм звикання до знімних пластинкових протезів. Фактори адаптації. Сучасний погляд на адаптацію до знімних протезів.

Тема 10. Причини поломки знімних пластинкових протезів. Методи їх лагодження. Перебазування протезів.

Тема 11. Терміни і особливості повторного протезування хворих, що користуються повними знімними протезами. Підвищення міжальвеолярної висоти.

Тема 12. Особливості побудови меж базису протезів і форми його при повторному протезуванні.
Тема 13. Методи покращення фіксації та стабілізації повних знімних протезів при несприятливих умовах порожнини рота.

Тема 14. Вестибулопластика, остеопластика альвеолярних відростків верхньої та нижньої щелеп, адгезивні засоби, дентальні імплантати.

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ (навчальним планом лекції не передбачені)

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1	Організація роботи ортопедичного відділення стоматологічної поліклініки. Обліково-звітна документація.	5
2	Функціональна і топографічна анатомія зубощелепного апарату після повної втрати зубів.	5
3	Методика отримання повного анатомічного відбитку, його оцінка. Можливі ускладнення під час отримання відбитку, їх профілактика.	5
4	Індивідуальні ложки, методи їх виготовлення, переваги та недоліки окремих методів.	5
5	Методи отримання функціональних відбитків. Вибір відбиткового матеріалу.	5
6	Методи визначення висоти центрального співвідношення та нейтрального положення нижньої щелепи. Показання до використання різних методів визначення центрального співвідношення щелеп.	5
7	Анатомічні орієнтири і функціональні закономірності для формування штучних зубних рядів. Основні принципи анатомічної та функціональної постановки штучних зубів.	5
8	Робота з артикуляторами та лицевою дугою.	5
9	Механізм звикання до знімних пластинкових протезів. Фактори адаптації. Сучасний погляд на адаптацію до знімних протезів.	5
10	Причини поломки знімних пластинкових протезів. Методи їх лагодження. Перебазування протезів.	5
11	Терміни і особливості повторного протезування хворих, що користуються повними знімними протезами. Підвищення міжальвеолярної висоти.	5
12	Особливості побудови меж базису протезів і форми його при повторному протезуванні.	5
13	Методи покращення фіксації та стабілізації повних знімних протезів при несприятливих умовах порожнини рота.	5
14	Вестибулопластика, остеопластика альвеолярних відростків верхньої та нижньої щелеп, адгезивні засоби, дентальні імплантати.	5
15	Підсумковий модульний контроль Теоретична частина Практична частина	
	РАЗОМ	70

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема	Кількість годин
	Модуль 6. Виробнича практика з ортопедичної стоматології	
1	Підготовка до практичних занять (Теоретична підготовка, опрацювання практичних навичок. Реферати, задачі, малюнки, схеми).	10
2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Організаційне правове забезпечення надання стоматологічної допомоги. Юридична відповідальність в стоматології. Складання прибутково-розхідного кошторису.	10
3	Індивідуальна самостійна робота. Вивчення технологічних процесів виготовлення повних знімних протезів. Робота з моделями.	10
4	Робота над тестовими завданнями (паперові носії, комп'ютер)	20
5.	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	30
	Разом	80

14. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (ІДРС)

1. Написання рефератів з розділів «Сучасні методи дослідження в клініці ортопедичної стоматології».
2. Підготовка мультимедійних презентацій з розділів «Методи функціональної постановки зубів».
3. Альбоми з малюнками. Ведення робочого зошита.
4. Участь у наукових студентських конференціях.
5. Участь у фахових студентських олімпіадах з дисципліни.
6. Незнімна реставрація з опорою на імплантати на беззубу щелепу
7. Біомеханіка реставрації з опорою на імплантати.
8. Таблиця - Фактори, які впливають на ефективність та довготривалість реставрації.
9. Методика виготовлення індивідуальної «відкритої ложки».
10. Методи моделювання каркасів умовно-знімних конструкцій.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Послідовність обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Амбулаторна карточка ортопедичного хворого. Значення її як юридичного та науково-медичного документу.
2. Функціональна топографія зубощелепної системи при повній втраті зубів.
3. Обґрунтування меж повних знімних пластинкових протезів
4. Основи артикуляції. Оклюзія і артикуляція в ортопедичній стоматології.
5. Біомеханіка рухів нижньої щелепи.
6. Класифікація апаратів, що відтворюють рухи нижньої щелепи (артикулятори, оклюдатори). Принципи роботи.
7. Порівняльна оцінка різних методів визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів (за ЦІТО, за Г.І.Сидоренко, за Шиловой-Мірошніченко).
8. Основні орієнтири для постановки штучних зубів при частковій та повній втраті зубів. Правила підбору штучних зубів.
9. Правила постановки штучних зубів (за Гізі, Васильєвим, Коником).
10. Особливості постановки штучних зубів по сферичній поверхні, по індивідуально сформованим оклюзійним кривим.
11. Функціональні відбитки, поняття, класифікація, методика отримання в залежності від умов протезного ложа.
12. Фіксація та стабілізація протезів. Класифікація методів фіксації за

Баяновим. Фактори, які забезпечують фіксацію та стабілізацію часткових та повних знімних пластинкових протезів.

13. Перевірка конструкції повних знімних протезів, правильності визначення центральної оклюзії та постановки зубів.

14. Перевірка правильності визначення центральної оклюзії. Можливі помилки, способи усунення.

15. Перевірка правильності побудови протетичної площини та визначення меж протезу.

16. Корекція та накладання пластинкових протезів. Оцінка їх якості.

17. Механізм звикання до зубних протезів (В.Ю. Курляндський, І.С. Рубінов, Г.Б. Шилова). Безпосереднє протезування.

18. Основні матеріали для знімного протезування (пластмаси, керамічні маси), їх характеристика.

19. .

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Отримати повний анатомічний відбиток з верхньої щелепи з зубами альгінатною масою для виготовлення діагностичної моделі.

2. Отримати повний анатомічний відбиток з нижньої щелепи з зубами альгінатною масою для виготовлення діагностичної моделі.

3. Відлити діагностичну модель

4. Вивчити діагностичні моделі в артикуляторі.

5. Вивчити діагностичні моделі, поставити діагноз.

6. Вивчити діагностичні моделі, поставити діагноз та скласти план лікування.

16. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальної діяльності студента повинно проводитися **на кожному його етапі**: самостійної підготовки до заняття, підготовчому, основному і заключному – та враховувати всі види робіт, передбачені для вивчення теми.

Контроль початкового рівня знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять методом усного опитування та написання тестових робіт, включає в себе перевірку теоретичного та практичного матеріалу з анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біології та ін. дисциплін.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку теоретичного та практичного матеріалу з теми, що передбачається методичною розробкою, методами:

- виконання домашніх завдань у письмовій (конспект, альбом) чи усній формі;
- розв'язування типових ситуаційних завдань з кожної теми;
- перевірка засвоєння практичних навичок відповідно до кожної теми, яка вивчається;
- усне опитування студентів.

Проміжний контроль знань студентів проводиться на практичних заняттях після вивчення певного розділу пропедевтики ортопедичної стоматології, шляхом:

- розв'язування тестових завдань;
- усне опитування з кожного вивченого розділу;
- контроль СРС (усний та тестовий)

Підсумковий контроль знань здійснюється під час проведення диференційованого заліку, який проводиться в усно-практичній формі. У студентів з'ясовують знання теоретичного матеріалу згідно контрольних питань і тестів, а також виконання засвоєних практичних навичок.

Кредитно-трансферна система організації навчального процесу як технологія ECTS включає:

- вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), структурованих на *модулі як задокументовані, логічно завершені частини навчальної програми, що реалізуються за допомогою відповідних форм організації навчального процесу і закінчуються підсумковим модульним контролем;*
- впровадження кредитів ECTS (ЄКТС) як одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння навчальної дисципліни;

Кредити (Credit) призначаються кваліфікаціям або навчальним програмам в цілому, а також їхнім навчальним (освітнім) компонентам (таким як: модулі, навчальні курси, курсова робота, виробнича практика та лабораторна робота).

Кредит включає усі види робіт студента, передбачені у затвердженому індивідуальному плані: аудиторну, самостійну, підготовку до державної атестації, складання ліцензійних інтегрованих іспитів

„Крок 1" і „Крок 2 ", практично орієнтованого державного іспиту, виробничу практику, виконання курсових робіт тощо. Один кредит ECTS становить 30 (36) академічних годин.

- здійснення зарахування кредитів студентам зі складових навчального плану (навчальних дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційних робіт) на підставі отримання позитивних оцінок підсумкового(-их) контролю(-ів). Встановлення кредитів студентам здійснюється у повному обсязі відповідно до кредитів, встановлених навчальній складовій, і лише після повного їх виконання;

- відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, адже здійснюється контроль засвоєння студентом кожного модуля навчальної дисципліни;
- застосування декількох шкал оцінювання, включаючи рейтингову шкалу оцінювання ECTS, які конвертуються одна в одну за певними правилами.

Оцінювання модуля

Оцінка за модуль визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення кожного модуля, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність - 120 балів;

за результатами підсумкового модульного контролю - 80 балів.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 6 150/5,0	1	14	8	6	4,5	0	8	71

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначатися кількістю тем у модулі.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі (остання тема – підсумковий модульний контроль не враховується) з додаванням балів за індивідуальне завдання студента, **але не більше 120 балів**.

Модуль 6. – $(8 \cdot 14) = 112 + 8$ балів за індивідуальну роботу = 120.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі.

Модуль 6. – $(4,5 \cdot 14) = 63 + 8$ бали за індивідуальну роботу = 71.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10-12 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.**

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль (ПМК)

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Допуск студентів до підсумкового модульного контролю у разі, якщо кількість вірних відповідей на тестові завдання тематичного розділу «Підготовка до Кроку» СДН БДМУ в контролюючому режимі не менше 60.5 %.

В тому числі студент зобов'язаний відвідати мінімум одне вечірнє чергування.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів**.

Оцінювання модуля та дисципліни

Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів дисципліни).

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за призове місце на

міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисциплін незалежно конвертуються як у чотирибальну шкалу, так і у шкалу ECTS.

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються **кафедрою** у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА Основна (базова)

література:

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2016. – 604 с.
2. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М. Рожко, З.Б. Попович, В.Д. Курєдова та ін.; за ред. Проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 872 с.
3. Беліков О.Б., Левандовський Р.А., Шуклін В.Д., Дворник В.М. та ін. Деякі аспекти клінічних і лабораторних етапів виготовлення повних знімних протезів при несприятливих умовах до протезування: за ред. проф. О.Б. Белікова : навчальний посібник - Чернівці - Полтава - Івано-Франківськ, 2012.-240с.

19.2. Допоміжна

1. Алгоритми виконання практичних навичок з ортопедичної стоматології, невідкладних станів та вирішення клінічних ситуаційних завдань при підготовці до практично-орієнтованого іспиту зі спеціальності «Стоматологія»: навчально- методичний посібник / О. Б. Беліков, О. С. Хухліна, Н. І. Белікова, Р. А. Левандовський. – 2017. – 276 с. із змін. та доп.
2. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2015. – 352с.
3. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2016. – 140с.
4. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.
5. Фастовец Е.А. Полное съёмное протезирование: учеб-метод. Пособие для студентов 4-х курсов высших мед.учебных заведений IVуровня аккредитации, обуч. по кредитно-модульной системе / Е.А. Фастовец, Н.А. Коваленко, Р.Ю. Матвеевко. – Днепропетровск: изд-во «Свидлер А.Л.», 2013.- 148 с.
6. Трезубов В.Н., Мишнев Л.М., Незнанова Н.Ю., Фищев С.Б. Ортопедическая стоматология. Технология лечебных и профилактических аппаратов: Учебник для медицинских вузов / Под ред. проф. В.Н.Трезубова. – СПб.: СпецЛит, 2003. – 367 с.
7. Марков Б.П., Маркова Г.Б. Ортопедическое лечение пациентов при полном отсутствии зубов - под ред. проф. Т.И. Ибрагимова. Лекции по ортопедической стоматологии: учебное пособие - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. - 208 с.
8. Harrison James. Prothero. Prosthetic Dentistry // University of Michigan Library, – 2009. – 376 pages.

19.3. Інформаційні ресурси

1. Офіційна сторінка кафедри ортопедичної стоматології на сервері дистанційного навчання БДМУ <http://moodle.bsmu.edu.ua/course/view.php?id=311>
2. Освітній портал Дніпропетровської державної медичної академії МОЗ України

<http://www.dsma.dp.ua>

3. Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця <http://eduport.nmu.edu.ua/>
4. Перший Український стоматологічний сервер www.ukrdental.com
5. Журнал «ДентАрт» www.dentart.org
6. Інформаційний ресурс про стоматологію в Україні www.dent.org.ua
7. MedWedi.ru – портал безкоштовної медичної літератури
8. Dic.academic.ru – словники і енциклопедії
9. Mediclab (medical information portal)
10. <http://www.Swissimplant.ru/glossary.php>
11. www.wikident.ru/index.php
12. www.eurolab.ua/encyclopedia
13. <http://meduniver.com/>
14. <https://medical-diss.com.cutestat.com/>
15. https://www.studmed.ru/skorikova-la-volkov-va-bazhenova-np-lapina-nv-erichev-iv-propedevtika-stomatologicheskikh-zabolevaniy_e53d2c2f127.html
16. <http://www.booksmed.com/stomatologiya/2393-propedevtika>
17. http://dental-ss.org.ua/load/kniga_stomatologia/terapevticheskaja/8.
18. <http://www.stomatkniga.ru/index.php?start=48>.
19. http://stomatbook.blogspot.com/p/blog-page_14.html.
20. <http://www.mosdental.ru/Pages/Page28.1.html>.

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Беліков Олександр Борисович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор.
2. Левандовський Роман Адамович – доцент кафедри, доктор медичних наук, доцент.
3. Белікова Наталія Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук.